

Nuôi tôm nước lợ - tiềm năng và thách thức

KỶ 2: KHÔNG ÍT THÁCH THỨC

Mặc dù nhận thức rõ tính ưu việt của nuôi tôm công nghệ cao nhưng vì nhiều nguyên nhân khác nhau, trong đó có việc do thiếu vốn đầu tư nên phần lớn người nuôi tôm vẫn chưa thể thực hiện sản xuất theo quy mô lớn, áp dụng khoa học công nghệ mới.

Thường xuyên kiểm tra tôm, tránh ảnh hưởng khí độc trong ao nuôi nhà bạt.

Theo số liệu từ Chi cục Thủy sản, đối với nuôi tôm sú nước lợ, hơn 83,52% diện tích vẫn nuôi theo hình thức quảng canh cải tiến. Hình thức này người nuôi thả giống với mật độ thưa, tôm sử dụng thức ăn sẵn có trong ao hoặc người nuôi bổ sung thêm một lượng nhỏ; kết hợp với thu hoạch các nguồn lợi tự nhiên khác nên năng suất thường đạt thấp, trung bình khoảng 490kg/ha, sau khi trừ chi phí hiệu quả kinh tế đạt khoảng 67 triệu đồng/ha/năm. Tôm sú nuôi bán thâm canh đạt hiệu quả cao hơn, năng suất bình quân khoảng 848kg/ha, trừ chi phí người nuôi thu lãi khoảng 134 triệu đồng/ha/năm. Tuy nhiên, hình thức này chỉ được áp dụng nuôi thả trên diện tích 366ha (16,48%) và khả năng kiểm soát môi trường ao nuôi cũng như dịch bệnh còn ở mức độ hạn chế, phụ thuộc nhiều vào điều kiện tự nhiên.

Còn đối với tôm thẻ chân trắng, việc nuôi tôm theo hình thức bán thâm canh trong vùng chuyên đổi của toàn tỉnh là 240ha (chiếm 64,86% tổng diện tích nuôi tôm thẻ chân trắng). Tôm nuôi trong điều kiện ao đất (không lót bạt), hạ tầng thiếu đồng bộ (thiếu điện sản xuất, không có ao chứa, ao xử lý, nước cấp, nước thải...), không kiểm soát tốt môi trường và dịch bệnh nên tỷ lệ rủi ro cao. Một năm người nuôi thả từ 1 - 2 vụ (do thời gian cải tạo ao kéo dài), mật độ từ 40 - 100 con/m², năng suất chỉ đạt từ 0,5 - 1 tấn/ha/

Cải tạo ao nuôi tôm tại xã Thái Thượng (Thái Thụy).

Minh) thuộc hai huyện Tiên Hải, Thái Thụy đã xảy ra tôm chết do vi rút đốm trắng với tổng 10,88 triệu con giống trên diện tích 26,52ha, chiếm 0,88% diện tích nuôi tôm.

Một trong những khó khăn phải kể đến, đó là hạ tầng 9 vùng nuôi trồng thủy sản nước lợ tập trung của tỉnh được đầu tư từ năm 2001 - 2003, đến nay sau thời gian dài khai thác đã xuống cấp và thiếu đồng bộ (thiếu điện sản xuất, đường giao thông, kênh mương thủy lợi...), quy mô cơ sở nuôi manh mún không đáp ứng được với điều kiện sản xuất công nghiệp. Trên 2.900ha diện tích đầm ngoài để quốc gia đã quy hoạch để phát triển nuôi tôm công nghệ cao nhưng hết thời hạn cho thuê đất từ cuối năm 2013, đến nay chưa có hướng dẫn cụ thể để người dân tiếp tục thuê đất theo quy định, do đó các tổ chức, cá nhân không yên tâm đầu tư phát triển nuôi tôm theo quy hoạch.

Trong nuôi tôm, con giống có vai trò hết sức quan trọng quyết định sự thành bại của việc nuôi, tuy nhiên đến nay 99% lượng tôm giống phải nhập về từ các tỉnh ngoài (Nam Định, Hải Phòng, Hà Tĩnh, Đà Nẵng, Bình Thuận, Khánh Hòa...). Do đó rất khó khăn cho công tác chủ động sản xuất, bảo đảm số lượng và chất lượng tôm giống cung cấp cho nhu cầu của người dân và gây khó khăn trong kiểm soát chất lượng, dịch bệnh tôm giống.

Cùng với đó, do biến đổi khí hậu diễn biến phức tạp, thời tiết cực đoan, không theo quy luật, thời gian chính vụ nuôi tôm liên tục có mưa, bão lũ kéo dài; những tháng cuối năm ảnh hưởng không khí lạnh kết hợp với mưa lớn hoặc do nền nhiệt trung bình vụ đông cao khiến phát sinh khí độc trong ao nuôi hệ thống nhà bạt cũng gây khó khăn, làm ảnh hưởng không nhỏ đến kết quả nuôi tôm của người dân.

Ông Trần Minh Tiến, Phó Chủ tịch UBND huyện Tiên Hải

Tiên Hải hiện có 5 vùng nuôi tôm tập trung tại các xã: Đông Hải, Đông Minh, Nam Cường, Nam Thắng và Nam Thịnh. Đường giao thông khu nuôi tập trung của 4 xã chưa được cứng hóa, riêng Nam Cường đã được cứng hóa nhưng đã bị xuống cấp, không đáp ứng được nhu cầu sử dụng. Tình trạng chung của cả 5 vùng là hầu hết các ao nuôi có diện tích nhỏ, nông không bảo đảm cho việc sản xuất lớn; kênh cấp, thoát nước chưa được cứng hóa, kênh nông và hẹp không đáp ứng được nhu cầu sản xuất; cống cấp nước đang được sử dụng nhưng đã xuống cấp; hệ thống điện chưa hoàn chỉnh, đồng bộ.

Ông Vũ Hải Long, Trưởng phòng Nuôi trồng thủy sản (Chi cục Thủy sản)

Ngoài những khó khăn do tác động bất lợi từ biến đổi khí hậu, thời tiết, môi trường vùng nuôi, tình hình dịch bệnh trên tôm nuôi còn diễn biến phức tạp, chưa có biện pháp ngăn ngừa một cách hiệu quả... thì ý thức của một bộ phận không nhỏ người dân ham rẻ nên lựa chọn con giống, thức ăn, hóa chất không rõ nguồn gốc dẫn đến dịch bệnh tác động lên đối tượng nuôi, ảnh hưởng năng suất, chất lượng tôm nuôi.

(còn nữa)
PHAN LỢI

QUỲNH PHỤ

Phòng, trừ sâu bệnh bảo vệ lúa xuân

Nông dân Quỳnh Phụ phòng, trừ sâu bệnh bảo vệ lúa xuân.

Sau khi hoàn thành gieo cấy 11.500ha lúa xuân bảo đảm đúng khung thời vụ, nông dân Quỳnh Phụ chuyển trọng tâm sang chăm sóc, chủ động phòng, trừ sâu bệnh kịp thời, tạo điều kiện cho lúa sinh trưởng, phát triển thuận lợi.

Trên cánh đồng thôn Quỳnh Ngọc, xã Quỳnh Hồng những ngày này đầu đầu cũng thấy bóng dáng nông dân đang chăm sóc lúa xuân. Ông Nguyễn Đỗ Lưu cùng nhiều bà con nông dân trong thôn đang tập trung phòng, trừ sâu bệnh bảo vệ lúa xuân. Ông Lưu cho biết: Vụ xuân năm nay gia đình tôi cấy 8,3 sào lúa J02 và TBR225. Theo kinh nghiệm sản xuất, vào giai đoạn lúa đẻ nhánh sâu bệnh rất dễ phát sinh, lây lan trên diện rộng. Bên cạnh việc chủ động diệt chuột, bắt ốc bươu vàng hại lúa, tôi thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, đã phát hiện sâu cuốn lá nhỏ, xác định rõ mật độ, từ đó có biện pháp phun phòng, trừ kịp thời, hiệu quả.

Còn với ông Phạm Ngọc Sơn, thôn Đông Bằng, xã An Lễ, 2,7 mẫu lúa giống Thiên ưu và nếp các loại của nhà ông nhờ cấy đúng khung thời vụ và chăm sóc chu đáo nên đến nay lúa sinh trưởng, phát triển tốt. Ông Sơn chia sẻ thêm: Hiện lúa đang trong thời kỳ đẻ nhánh, phân hóa đồng nên tôi bón bổ sung NPK giúp lúa tăng cường kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện những diện tích lúa nhiễm bệnh đạo ôn, đặc biệt là các giống lúa nhiễm bệnh BC15, TBR225, Q5, lúa nếp các loại... gieo bằng phương thức mạ được, cấy trên đất chua trung, cát mỏng màu. Đối với rầy lưng trắng, huyện khuyến cáo nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện những diện tích lúa bị nhiễm rầy, đặc biệt, tại những xã đã bị nhiễm bệnh lùn sọc đen ở các vụ trước như An Mỹ, Đông Tiến... Tổ chức phun trừ rầy khi có mật độ từ 800 con/m² trở lên. Các loại thuốc đặc hiệu và kỹ thuật phun trừ tuân thủ theo nguyên tắc "4 đúng" do Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện, bệnh đạo ôn phát sinh và gây hại trên một số diện tích các giống lúa nhiễm như BC15, TBR225, Q5, nếp các loại... Tỷ lệ trung bình 3 - 5%, nơi cao 5 - 7%, cá biệt có những địa phương như An Ninh, Quỳnh Nguyên... lúa bị lụi từng chòm. Một số vùng cục bộ, rầy lưng trắng đang nở rộ, mật độ nơi cao 10 - 20 con/m², cục bộ 30 - 40 con/m². Dự báo trong tuần đầu tháng 4, rầy non tiếp tục nở rộ, nếu không phòng, trừ kịp thời sẽ gây hại nặng đến sự sinh trưởng và phát triển của lúa xuân, đặc biệt, rầy lưng trắng còn là môi giới truyền bệnh lùn sọc đen trên lúa.

Ông Nguyễn Văn Phát, Phó Chủ tịch UBND huyện cho biết: Trước tình hình trên, để hạn chế thấp nhất thiệt hại do sâu bệnh gây ra, UBND huyện yêu cầu các xã, thị trấn và các đơn vị liên quan tăng cường kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện những diện tích lúa nhiễm bệnh đạo ôn, đặc biệt là các giống lúa nhiễm bệnh BC15,

TBR225, Q5, lúa nếp các loại... gieo bằng phương thức mạ được, cấy trên đất chua trung, cát mỏng màu. Đối với rầy lưng trắng, huyện khuyến cáo nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, kịp thời phát hiện những diện tích lúa bị nhiễm rầy, đặc biệt, tại những xã đã bị nhiễm bệnh lùn sọc đen ở các vụ trước như An Mỹ, Đông Tiến... Tổ chức phun trừ rầy khi có mật độ từ 800 con/m² trở lên. Các loại thuốc đặc hiệu và kỹ thuật phun trừ tuân thủ theo nguyên tắc "4 đúng" do Trạm Trồng trọt và Bảo vệ thực vật huyện hướng dẫn. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện phối hợp cùng các cơ quan chức năng phân công cán bộ phối hợp cùng cơ sở kiểm tra, phân tích, tuyên truyền, theo dõi chặt chẽ diễn biến của thời tiết, làm tốt công tác dự báo để phát hiện, xử lý kịp thời sâu bệnh phát sinh bảo vệ lúa xuân. Bên cạnh đó, thông qua các lớp tập huấn, in phát tờ rơi, qua hệ thống loa truyền thanh từ huyện đến cơ sở thôn, Quỳnh Phụ cũng đẩy mạnh tuyên truyền, tăng cường hướng dẫn, chuyển giao quy trình kỹ thuật chăm sóc, phòng, trừ sâu bệnh hại lúa đến nông dân. Huyện chỉ đạo các đơn vị cung ứng vật tư, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật chuẩn bị đầy đủ số lượng, đáp ứng tốt nhu cầu của nông dân. Phấn đấu hạn chế thấp nhất thiệt hại do sâu bệnh gây ra, góp phần giành vụ xuân thắng lợi.

TRINH CƯỜNG

Cá chết hàng loạt nghi do ô nhiễm môi trường

Từ ngày 6/4 đến nay, tại ao cá của gia đình ông Nguyễn Văn Rạng, thôn Chí Cường, xã Nam Cường (Tiên Hải) xuất hiện tình trạng cá chết hàng loạt với số lượng gần 1.000 con, ước tính thiệt hại khoảng 70 triệu đồng. Nguyên nhân ban đầu được ông Rạng xác định do hóa chất tiêu độc, khử trùng của trang trại lợn bên cạnh tràn xuống ao làm cá chết.

Lái xe ô tô phun hóa chất tiêu độc, khử trùng và đi qua bể chứa hóa chất sát khu vực bờ ao nhà ông Rạng.

Cá trong ao của ông gia đình ông Rạng chết hàng loạt.

Ao cá của ông Rạng có diện tích 5.000m², thả nuôi 1.500 con cá trắm đen được gần 1 tháng nay, hiện cá đạt kích cỡ 3 con/kg. Trước khi nuôi thả, gia đình đã làm tốt việc cải tạo ao đầm, trong quá trình

nuôi cá vẫn sinh trưởng và phát triển tốt, không có biểu hiện bị nhiễm bệnh. Ông Rạng, thời gian gần đây, trang trại lợn bên cạnh ao nuôi của ông mới xây dựng bể chứa hóa chất tiêu độc, khử trùng trước

cống và nằm sát bờ ao của gia đình. Trong quá trình ô tô vận chuyển lợn ra vào trang trại đi qua khu chứa hóa chất tiêu độc, khử trùng gây tràn hóa chất xuống ao. Sau sự việc xảy ra, ông

Rạng đã báo cáo chính quyền xã Nam Cường và phối hợp lấy mẫu nước trong ao chuyển cơ quan chức năng xét nghiệm, tìm nguyên nhân làm cá chết.

PHAN ANH - TRẦN TUẤN